

Bunker

Danland - Høkervj - komplekset

Jeg har valgt at samle bunkerne omkring Danland og historien i en fortælling. Komplekset består af 7 bunkere/stillinger, som alle bliver beskrevet. Jeg starter med historien om Rigsdagsbetjent Christian Svenningsen. Mors Dags danske "fader" var iskagemand i Blokhus om sommeren ... og rigsdagsbetjent i København resten af året. Første gang, vi kunne fejre Mors Dag i Danmark, var 12. maj 1929, og lige siden har dagen her i landet været markeret hvert år den anden søndag i maj.

På billedet ses rigsdagsbetjent Christian Svenningsen i radiostudiet på Rosenørns Allé, hvor han taler til hele folket i anledning af Mors Dag.

At idéen overhovedet kom til Danmark, kan vi takke en rigsdagsbetjent ved navn Christian Svenningsen for. Han blev i 1920'erne og 30'ene så ubrydeligt sammenknyttet med begrebet Mors Dag, at han ofte gik under navnet "Mors Dreng". Han var selv stolt af dette tilnavn, som blev flittigt brugt i avisomtaler. Tilnavnet blev så kendt, at det ligefrem blev omtalt i et ældre leksikon.

Han var bror til den navnkundige strandfoged Severin Svenningsen, der i 1917 overtog Klitgaards Badehotel i Blokhus efter sin svigerfar, Jens Bang Klitgaard.

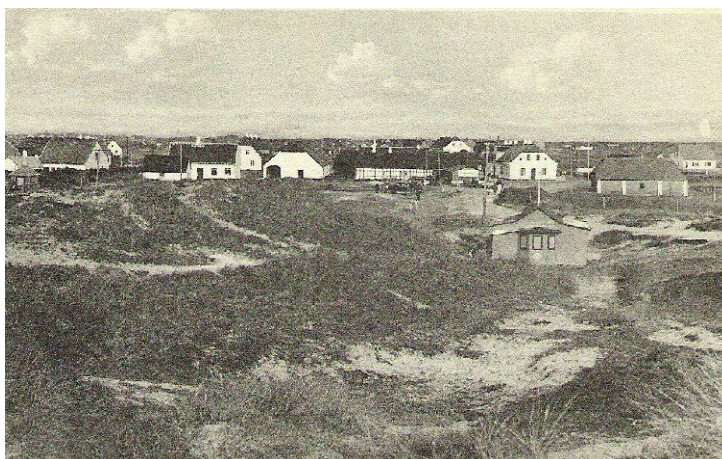
Christian Svenningsen havde deltaget på USAs side i 1. Verdenskrig, men folketingsmand Larsen-Ledet opfordrede ham efter krigen til at vende hjem og stifte

familie i Danmark, - så han kunne få en stilling som rigsdagsbetjent. Efter hjemkomsten i 1920 holdt han adskillige sommerferier hos sin bror på Klitgaards Hotel. Og midt i 1920'erne etablerede han sammen med hustruen Vine (Jørgine Laurine) Blokhush's første "turistkiosk" ved parkeringspladsen lige vest for hotellet.

Her forenede han sammen med sin kone og datter den behageligt lange rigsdagsferie med det såre nyttige i at forsyne Blokhush's sommergæster med is, chokolade, lakrids, aviser, postkort, ugeblade solbriller og lignende.

Det blev således Christian Svenningsen, der solgte de første industrielle ispinde i Blokhush. Man havde i mange år kunnet lave is i kræmmerhus. Men Svenningsen markedsførte de nye ispinde fra AMA IS (Aalborg Mælkekompani A/S), som dengang lå på Vesterbro i Aalborg.

Harald Klitgaard fortæller på side 92 i sin bog "Fra istid til isvind", der udkom 2006, at Christian Svenningsen foruden iskiosken også drev forretningen "Ølhunden", som Klitgaard fortæller, lå ved teltlejren. Men det må bero på en erindrings forskydelse. Det var broderen, Severin Svenningsen, der drev "Ølhunden", som lå ved Redningsvejen (nu Høkervej) i umiddelbar tilknytning til hotellet.

På billedet til venstre ses i forgrunden bagsiden af Christian Svenningsens isbod ca. 1925 på pladsen bag Klitgaards Badehotel. Fra køkkenvinduerne i den halvrunde udbygning, der på billedet vender ud mod beskueren, kunne teltliggerne købe vand fra den indendørs pumpe. Vejen fra Aalborg gik dengang lige ud mod stranden og forbi Klitgaards Badehotel (nu: Strandingskroen), - hvis lyse gavl ses umiddelbart over isboden. Bygningen skråt til højre over ishuse er Blokhush's redningsstation, som blev revet ned af den tyske besættelsesmagt, og som nu er genopført ved den nuværende nedkørsel til stranden i forbindelse med etableringen af Blokhush Strandcenter.

Det var også Christian Svenningsen, der etablerede Blokhush's første "teltplads", - forløberen for vore dages campingpladser. Den lå bag første klitrække, hvor

Feriehotel Nordsøen, Danland, nu ligger. I baggrunden ses klitterne og velhavernes sommerhuse i første klitrække med direkte havudsigt.

Man betalte en lille leje for at benytte pladsen, og man kunne også købe et halmknippe til at sove på. Fra køkkenvinduet i Svenningsens bod, som ses på billedet længere oppe på siden, kunne man for 5 øre købe en dunk vand, som datteren, Jonna, stående på en lille kasse pumpede op fra pumpen i køkkenet.

Christian Svenningsen var i øvrigt en usædvanlig foretagsom herre. Fra 1920 var han særdeles aktiv i foreningen af danske, der havde kæmpet på allieret side under 1. verdenskrig, "De Allieredes Danske Våbenfæller", hvor han var næstformand.

Han var også særdeles aktiv under 2. verdenskrig, hvor han bl.a. forestod opmåling og indberetning til englænderne om de tyske bunkeranlæg langs Nordjyllands kyst.

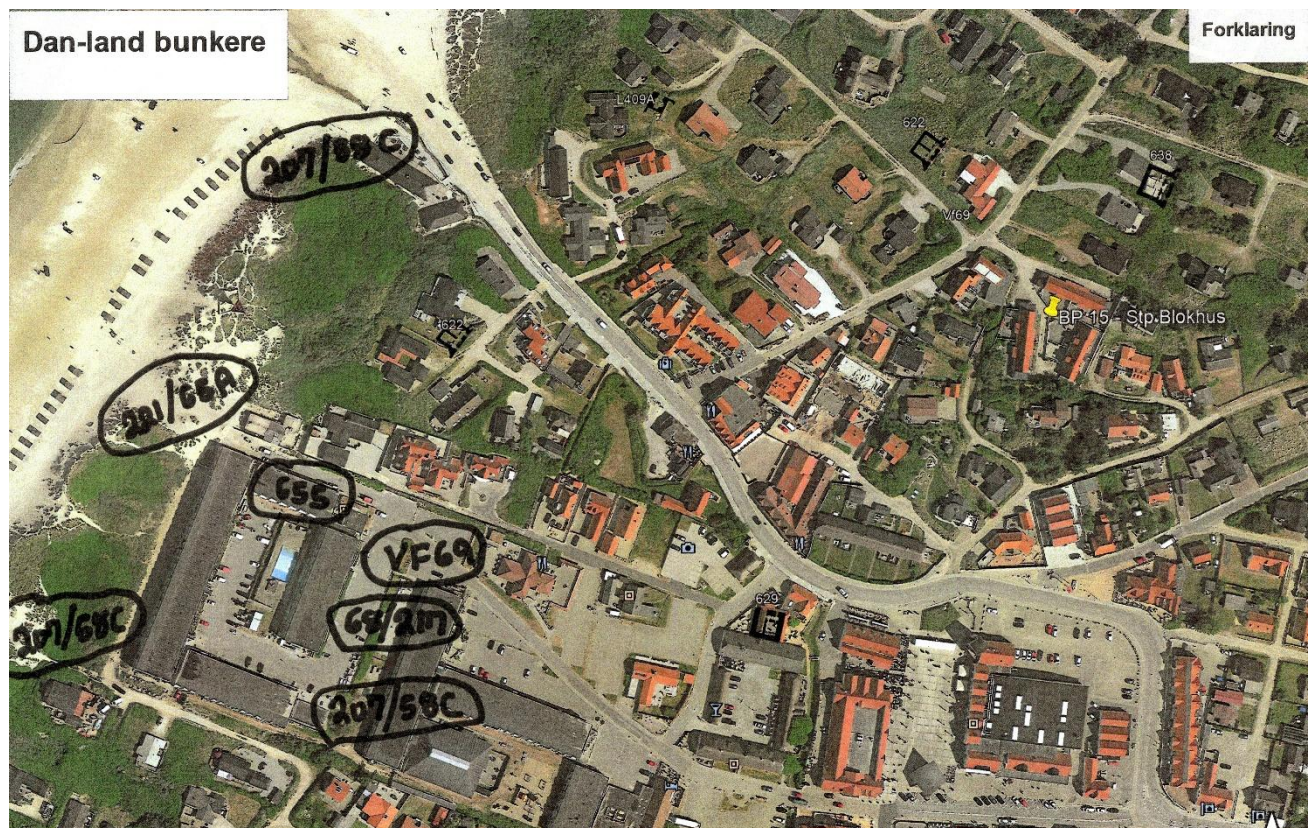
Bunkere veg pladsen

Fra tyske bunkers veg i går pladsen for nyt hotelbyggeri i Blokhus. To officerer fra Jyd- ska Ingeniørregiment i Randers benyttede en frodag til at sprænge kolossene i stykker. Sprængningen foregik ved hjælp af vandtryk, og kun den sidste bunker var så særligt, at man måtte have flere sprængninger. I hvert tilfælde brugtes omkring et par kilo sprængstof. I forbindelse med denne sprængning fik et par uiofficielle benovdtykkere hen- til et mærkeligme hus, hvor uretten ligesom blev ødelagt. De erstatte. Bortset herfra såes ingen skade. Billedet viser, hvor effe- tiv den første sprængning var.

I Aalborg Stiftstidende den 1. december 1972 kunne læses følgende: Bunkerne bortspringes, for at gøre plads til hotelbyggeri.

"Bunkere veg pladsen. Fire tyske bunkere veg i går pladsen for nyt hotelbyggeri i Blokhush. To officerer fra Jydske Ingeniørregiment i Randers benyttede en fridag til at sprænge kolosserne i stykker. Sprængningen foregik ved hjælp af vandtryk, og kun den sidste bunker var så sejlivet, at man måtte have flere sprængninger. I hvert tilfælde brugtes et par kilo sprængstof. I forbindelse med denne sprængning fløj et par vildfarne betonstykker hen til et nærliggende hus, hvor fire-fem tagsten blev ødelagt. De er erstattet. Bortset herfra skete ingen skade. Billedet viser hvor effektiv den første sprængning var".

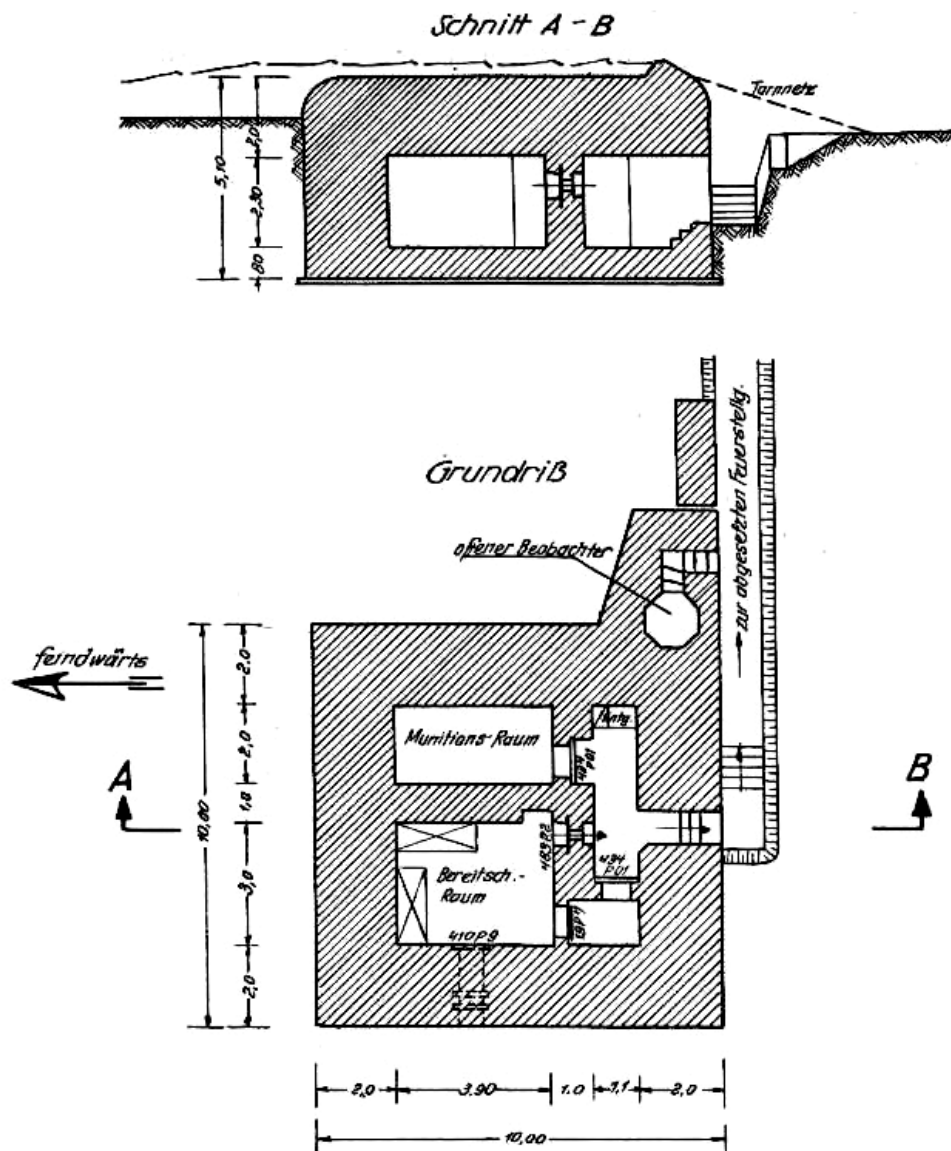
Fire tyske bunkere blev sprængt bort, den store Regelbau 655, som var en pæn stor betonklump, som man ikke kunne slippe af med på en dags sprængninger, er ifølge Jens Andersen, Bunkermuseum Hanstholm, stadig i jorden, og er placeret under Blok B. Administrationschef i Danland, Inge Valbirk, fortæller at hendes far, som bestred jobbet før hende, har fortalt at loftshøjden i Blok B er mindre end i de andre blokke, grundet den store bunker, som ikke bare kunne fjernes, men blev dækket. Bunkerne og ringstillingerne Danland, som alle markeret på kortet, er enten bortsprængt eller begravet under klitterne.

Den store Regelbau 655 er placeret under Blok B og er en mandskabsbunker for KwK - kanoner til beskydning af havet.

Regelbau 655 - Mandskabsbunker til 6 mand med ammunitionsrum

Forudsat at der ikke blev lavet specielle tilbygninger mv. blev der brugt 500 m³ beton. Der skulle fjernes ca. 1200 m³ jord/materiale når man byggede denne bunkermodel - Det kan svinge lidt afhængig af hvor meget den skulle være over eller under jordens overflade. Der blev i alt brugt 29 tons armeringsjern. Bunkeren har en længde på 10,00 meter, en bredde på 10,00 meter og en højde på 5,10 meter.

Tysk original tegning

Hvor enderne mødes ved A og B blokken, er klitten ligesom delt i to, og der er en passage ned til stranden. Her lå KwK bunkeren, Bauform 221/65A - kanon til beskydning af havet. Ved bortsprængning af bunkeren i 1972 opstod passagen, som

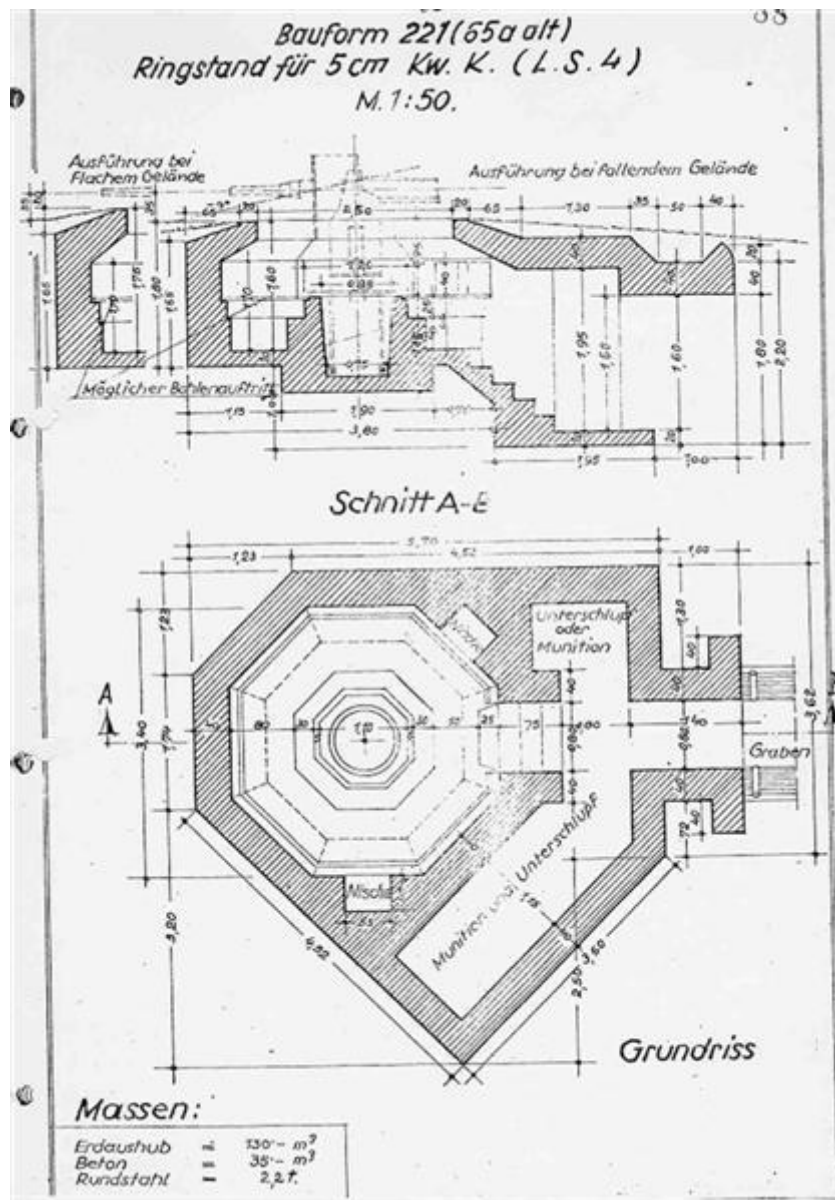
følge af den store eksplosion. Der var tidligere en passage, da redningsbåden kom denne vej.

Her lå den åbne kanon stilling - passagen blev skabt eller genskabt ved den store eksplosion, da bunkeren blev bortsprængt.

Bauform 221/65A - Bunker med 5 cm Kwk - til beskydning af havet

Forudsat at der ikke blev lavet specielle tilbygninger mv. blev der brugt 35 m³ beton.

Tysk original tegning

Ved nedkørslen til stranden og lidt mod syd, var der placeret en maskingeværstilling - en Bauform 207/58c. Ligeledes på den yderste venstre flanke var der en lignende stilling - disse to stillinger er formentlig gemt i klitterne, da de ikke var med i sprængningen den 1.12.1972. Desuden var der en stilling ved Blok D og E - denne blev bortsprængt.

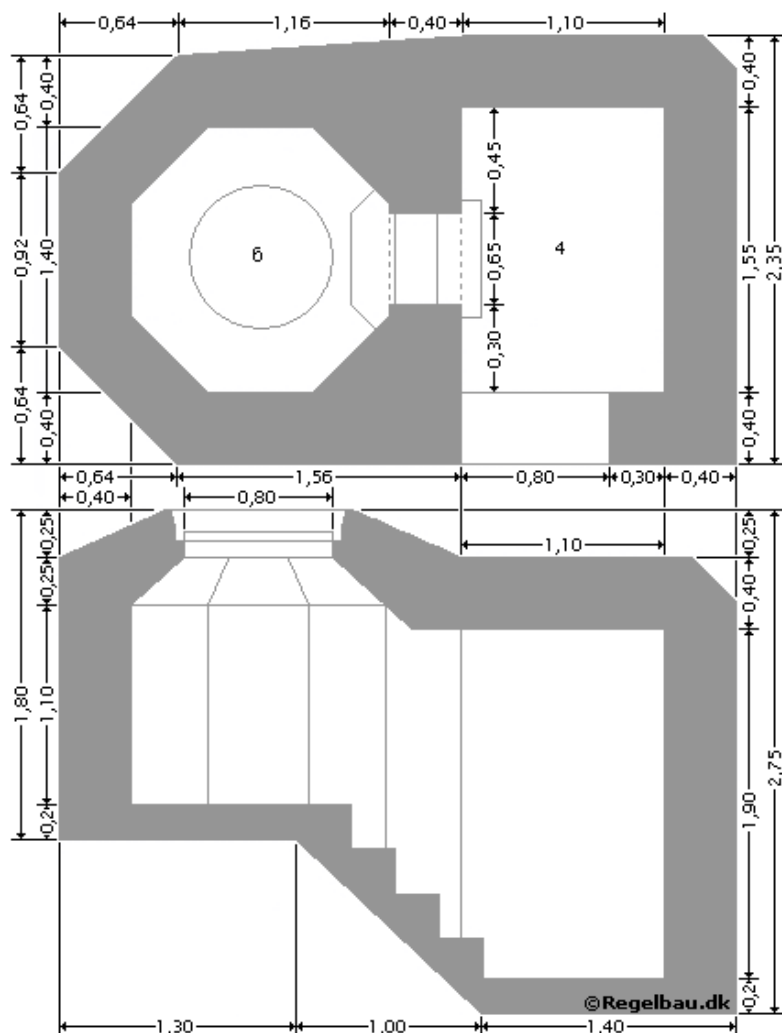
Bauform 58C - Maskingeværstilling (Ringstilling)

Bunkeren er en lille maskingevær/observations-bunker af typen "Bauform 58c / 201" og var faktisk den mindste tyske betonbunker i det tyske byggesystem, men ikke

desto mindre en af de absolut mest benyttede bunkere til ydre-sikring af tyske anlæg og stillinger.

Forudsat at der ikke blev lavet specielle tilbygninger mv. blev der brugt 11,00 m³ beton. Der skulle fjernes ca. 70,00 m³ jord/materiale når man byggede denne bunkermodel - Det kan svinge lidt afhængig af hvor meget den skulle være over eller under jordens overflade. Der er brugt 0,60 tons armeringsjern. Bunkeren er 2,35 meter i længden, 3,70 meter i bredden og 2,75 meter i højden.

Denne bunker var bevæbnet med et maskingevær. Normalt var der tale om et MG34, 7,92 mm. maskingevær.

4/ Mandsskabsrum. 6/ Maskingeværrum.

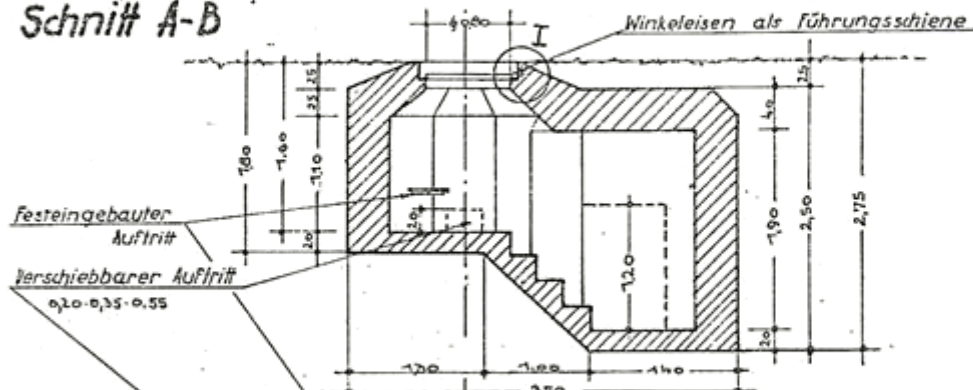
-20-

80cm - Ringstand für MG., le. Gr. Werfer 36, Beobachter u. Lichtsprech- (Bauform 58c) gerät

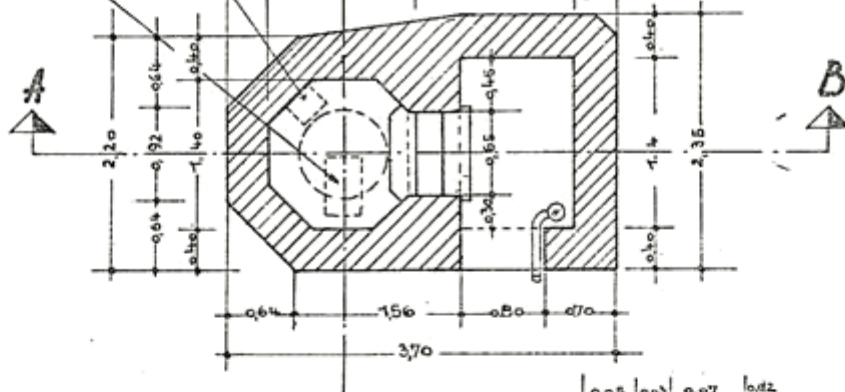
Beilage 1
zu Anlage 1

M.1=50

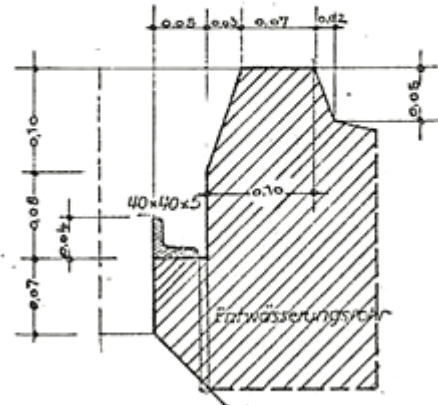
Schnitt A-B

Grundriß

Mit Zweibeinlauffe kann vom Fliegerbeschuß ohne umzusetzen in den wagerechten Schuß übergegangen werden. Der Auftritt (Holz) von 20cm Höhe ist verschiebbar.

Massen

Erdaushub	•	70,00 m ³
Beton	•	11,00 "
Rundstahl	•	0,60 to

Punkt I - M.1=5

Tysk original tegning

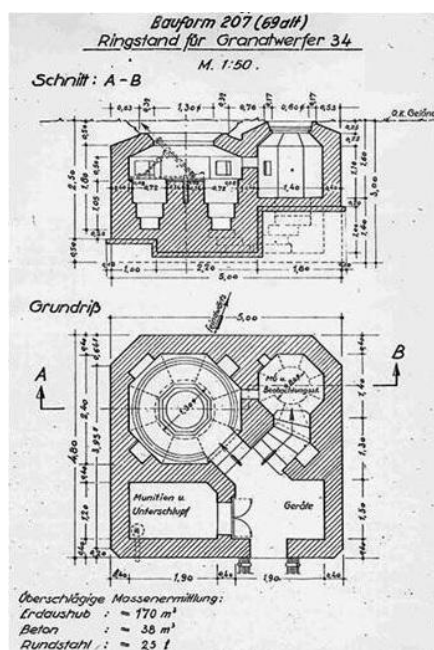

Nedkørslen til stranden imod syd - her gemmer sig under sandet en maskingeværstilling - en Bauform 58C.

Ved starten af Blok E, var der placeret en Bauform 69 - Bunker til kraftig Mortér, denne blev bortsprængt.

Bauform 69 - Bunker til kraftig mortér

Forudsat at der ikke blev lavet specielle tilbygninger mv. blev der brugt 38 m³ beton. Stillingen var en åben kanonstillingen og var typisk bevæbnet med en Granatwerfer 34.

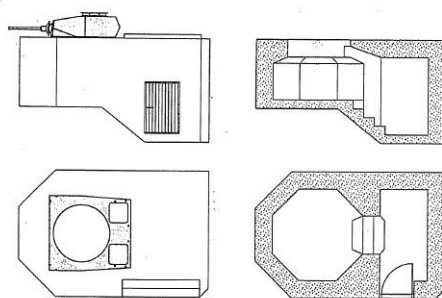
Tysk original tegning.

Sidste bunker i Danland komplekset var en P.Z.K.W ringstilling Ifølge Jens Andersen, Hanstholm Bunkermuseum viser Efterretningskortet fra sommeren 1945 (Blokhus, 1:2500), at det skulle dreje sig om et tårn med 2 cm kanon, altså Pz.Kw. II. Tårnet skulle sidde på ringstilling af typen Bauform 67. Præcist, hvilken udformning den havde er dog usikkert, for i Danmark dækker betegnelse over to ret forskellige former, standarden, som i grundplan minder om en 58c og så en type med et separat ammunitionsrum, som kun er bygget i DK. Bunkeren var placeret ca. midt på E-Blokken.

Bauform 67

Ringstilling med armeret tank kanontårn

Forudsat at der ikke blev lavet specielle tilbygninger mv. blev der brugt 16 m³ beton.

Ringstand für Panzerturm (Bauform 67 'Typ Y') mit einem Pz.Kpfw. - Turm II n. A. (VK 901).

Bauform 67 - Ringstilling med armeret tank kanontårn